

Årsmelding 2024

Økologisk
Norge

Innledning	3
2024 i tall	4
Organisasjon	6
Kommunikasjon	10
Ren Mat	12
Prosjekter	14
Årsberetning og regnskap	24
Landsstyret og ansatte	26
Årets meitemark	28

Foto: Malin Longva, Alexandra Devik,
Elin Rømo Grande, Hilde Finckenhagen,
Johanne Log, Nadin Martinuzzi,
Peter Møller, Tove Sandsund Jensen
og Vegard Botterli.
Design: Bielke&Yang

Økologisk Norge i 2024

Sammen for en bærekraftig fremtid:

I 2024 har Økologisk Norge fortsatt arbeidet for å styrke økologisk landbruk som en løsning på dagens klima- og naturutfordringer. Vi har sett en økende forståelse for sammenhengen mellom klima- og naturkrisene, og hvordan økologisk landbruk kan bidra positivt.

Stina Mehus

Stina Mehus
Styreleder, Økologisk Norge

Kari Marte Sjøvik

Kari Marte Sjøvik
Daglig leder, Økologisk Norge

Landsmøtet 2024: En samling for fremtiden

I april avholdt vi vårt landsmøte på Hotell Norge Høsbjør i Ringsaker. Arrangementet samlet medlemmer, ansatte og styremedlemmer til faglige diskusjoner og strategiske beslutninger for organisasjonens fremtid. En økologisk fagtur i Mjøsregionen ga deltakerne innsikt i lokale økoprasiser og styrket fellesskapet blant medlemmene.

Styrking av økologisk landbruk i Norge

Gjennom året har vi arbeidet for å styrke norske økobønder. I våre innspill til jordbruksforhandlingene har vi understreket behovet for et landbruk som baserer seg på norske ressurser og ivaretar jordfruktbarheten for fremtiden. Vi har i hele 2024 løftet behovet for et tallfestet mål for økologisk produksjon og omsetning og har hatt møter med politikere og spilte dette inn til Stortinget flere ganger.

Fokus på skolehager og samarbeid

I november arrangerte vi, i samarbeid med Vitenparken, Skolehageseminar 2024. Over 200 lærere og fagfolk deltok for å diskutere hvordan skolehager kan bidra til variert læring og økt forståelse for klima og natur. Seminaret fremhevet viktigheten av samarbeid for å styrke skolehagearbeidet i lokalmiljøene.

Internasjonal utvikling og veien videre

Internasjonalt ser vi en økende satsing på økologisk landbruk som en bærekraftig løsning. Denne trenden inspirerer oss til å fortsette arbeidet med å fremme økologiske prinsipper i Norge. Vi er dedikert til å gjøre det enklere for forbrukere å velge økologisk i hverdagen og sikre bedre vilkår for de som dyrker maten vår.

Sammen med våre medlemmer og samarbeidspartnere ser vi frem til å fortsette arbeidet for en mer bærekraftig og økologisk fremtid!

4330

Medlemmer totalt

21

Aktive lag

109

Bedriftsmedlemmer

592

Produsenter

3629

Forbrukere

3070

Kvinner

1151

Menn

Ren Mat

10 000

i opplag per utgave

4

utgaver i året

Når ut til ca. **4330** medlemmer
og ca. **2000** abonnenter
18 617 følgere på Instagram
21 301 følgere på Facebook

Skolehager

5500

elever har fått glede
av skolehage

15

Samarbeidsskoler

10 barneskoler

1 ungdomsskole

4 kombinerte barne- og ungdomsskoler

Økologisk
Norge

Facebook: **29 165** følgere

Instagram: **20 635** følgere

Globale nøkkeltall:

- **4,5 millioner økologiske bønder**
 - Topp tre: India, Uganda, Thailand
- **964 millioner dekar** økologisk dyrket jord
 - Topp tre: Australia, India, Argentina
 - Størst andel: Liechtenstein (43 prosent), Østerrike (28 prosent), Estland (23 prosent)
 - EU gjennomsnitt: 10 prosent (170 mill. ha.)
- **10 prosent** eller mer økologisk dyrket areal i **20** land
- **Størst økning** i økologisk dyrket areal:
 - Australia, India, Hellas
- **Omsetning: 134** milliarder euro ble brukt på økologisk mat i dagligvarehandel
 - Topp tre: De forente stater, Tyskland, Kina
 - Per capita: Sveits, Danmark, Østerrike
- **345 millioner dekar** utmark og villhøstingsareal
 - Topp tre: Finland, India, Zambia

Kilde: <https://www.organic-world.net/yearbook>

173 arrangementer
11 steder

32 inspirasjonsbønder
58 formidlingsoppdrag

73 andelslandbruk i Økoguiden
okologisknorge.no/okoguiden

Organisasjon

Økologisk Norge har hatt en stabil medlemsmasse i 2024, og har aktive lag i store deler av Norge. Som medlem skal du kunne engasjere seg lokalt for de sakene du ønsker å jobbe for. Økologisk Norge er en demokratisk styrt organisasjon hvor landsmøtet er høyeste organ, der delegater fra lagene er med på å bestemme organisasjonens politikk, hvordan den skal styres og hva den skal jobbe med de neste to årene. Mellom landsmøtene er det landsstyret som har ansvaret og er det høyeste beslutningsorganet. I den daglige driften er det daglig leder og sekretariatet som følger opp vedtak fra landsmøtet og landsstyret. I tillegg har sekretariatet en prosjektavdeling som jobber med prosjektene Økologisk Norge til enhver tid har fått tildelt midler til å gjennomføre og en redaksjon som produserer magasinet Ren Mat.

Medlemmer

Medlemmene er svært viktige for Økologisk Norge, både fordi vi er en demokratisk medlemsorganisasjon styrt av engasjerte medlemmer og fordi vår slagkraft styrkes jo flere vi er. Gjennom lagenes aktivitet og årsmøter kan medlemmene være med å bestemme og engasjere seg lokalt. Dette bidrar til arbeid og entusiasme for mer økologisk mat og produksjon over hele landet. Økologisk Norge hadde 4330 medlemmer ved utgangen av 2024.

Landsmøtet

13. og 14. april holdt vi landsmøte på ærverdige Hotell Norge Høsbjør utenfor Brumunddal i Ringsaker kommune. Landsmøtet oppdaterte vedtektene og politisk plattform, og vedtok nytt satsningsområde for 2024-2026: økomål, jordvern, jordhelse, dyrevelferd, helse, matsikkerhet, beredskap og organisasjonsbygging. Vi sluttet oss til *Antibiotikakampanjen* og vedtok uttalelsene «Landsmøtet i Økologisk Norge krever at avtalepartene og Tine tilrettelegger for produksjon av økologisk melk med merpris i hele landet» og «Økologisk Norge krever et tallfestet mål for økologisk produksjon og offentlig innkjøp». Gabriele Brennhagen og Elin Kristoffersen takket for seg som henholdsvis medlem og vara i landsstyret, mens landsmøtet valgte Sindre Buchanan og Marita Olsen som deres etterfølgere.

Landsmøtet var preget av samhold og optimisme. Gode fellesmåltider og matopplevelser la grunnlaget for trivelig samvær, humoristiske innslag, taler og god stemning. Vi var imponerte over maten, som personalet strakk seg utover sine vanlige leverandører og rutiner for å tilby oss: Tilnærmet hundre prosent økologisk og kortreist mat til alle måltider. Det er sjeldent vi finner steder som kan tilby heløkologisk fullpensjon, spesielt til store grupper. Vi hadde også hotellet for oss selv og fikk god tid til både faglig og sosial omgang i de lune og mangfoldige fellesarealene.

I forkant av landsmøtet var vi på en fagtur til landbrukskolen på Blæstad, Dystvold gård, Alm østre og Solhatt økologiske frø. Alm østre var blant produsentene Høsbjør bestilte kjøtt ifra.

Landsstyret

Landsstyret er organisasjonens høyeste organ mellom landsmøtene. Landsstyret har i 2024 hatt seks medlemmer, hvorav en ansattrepresentant og en representant fra Biologisk-dynamisk forening, tre varaer, og vara for ansattes representant. Styret behandla 42 saker i 10 styremøter i 2024. Les mer i egen seksjon om landsstyret.

Sekretariatet

Sekretariatet i Økologisk Norge består av organisasjons- og administrasjonsavdelinga, kommunikasjonsavdelinga og prosjektavdelinga. Økologisk Norge hadde i 2024 18 medarbeidere fordelt på forskjellige prosjekter og organisasjonsarbeid. Sekretariatet ansatte tre nye medarbeidere i løpet av året mens to sluttet.

Redaksjonen

Redaksjonen til Ren Mat består av ansvarlig redaktør og journalister/redaksjonsmedarbeidere. Ren Mat har også et redaksjonsråd med tre medlemmer som landsstyret velger.

Samlinger

Vi holdt tillitsvalgtsamlinga 18. og 19. oktober på kontorene på Grønland og i Klimahuset til Naturhistorisk museum (UiO) i Botanisk hage på Tøyen. Blant årets programposter var lansering av Kari Gåsvatns nye bok «Matmakt over genene - genmodifisering og mat: Den viktige debatten», middag på Cultivate Food, medlemsverving, erfaringsutveksling, kampanjeverksted, og foredrag om jordvern ved leder i Økologisk Rogaland Thomas Smedsvig og Frøydis Haugen fra Jordvern Norge.

Tilstedeværelse over hele landet

Aktivitet i lagene

Aktiviteten var høy i organisasjonen og våre lag i 2024. En del aktiviteter og arrangementer, særlig Økouka, begynner virkelig å feste seg og stadig nye aktører ønsker å knytte seg til Økouka og Økologisk Norge. Gjennom tilstedeværelse på flere arrangementer og festivaler, gjennom seminarer, foredrag, kurs og i media har lagene bidratt til å sette økologisk mat og landbruk på dagsorden over store deler av landet i 2024.

Lag i Økologisk Norge

Vi hadde 10 fylkeslag og 11 lokallag i 2024:

Fylkeslag

- Økologisk Agder
- Økologisk Buskerud
- Økologisk Innlandet
- Økologisk Møre og Romsdal
- Økologisk Nord-Norge
- Økologisk Oslo/Akershus
- Økologisk Rogaland
- Økologisk Vestfold og Telemark
- Økologisk Vestland
- Økologisk Østfold

Lokallag

- Økologisk Bergen
- Økologisk Hadeland
- Lørenskog økolag
- Økologisk Nord-Trøndelag
- Oslo og Omegn økologiske hagebrukslag
- Økologisk Røros og Østerdalen
- Økolaget i Sande
- Økologisk Sunnfjord
- Økologisk Sør-Trøndelag
- Økologisk Øst
- Ås økolag

Aktivitetsfondet

Økologisk Norges aktivitetsfond, som deler ut aktivitetsmidler til lagene etter søknad, er et viktig tiltak for å skape aktivitet lokalt. Dette er aktivitetene aktivitetsfondet støtta i 2024:

Utdelt i første tildelingsrunde: 34 000 kr.

Utdelt i andre tildelingsrunde: 43 000 kr.

Utdelt i tredje tildelingsrunde: 62 500 kr.

- **Bergen**
- **Bergen**
- **Nord-Norge**
- **Oslo/Akershus**
- **Røros og Østerdalen**
- **Ås**
- **Agder**
- **Nord-Trøndelag**
- **Sør-Trøndelag**
- **Vestfold og Telemark**
- **Buskerud**
- **Innlandet**
- **Lørenskog**
- **Møre og Romsdal**
- **Rogaland**
- **Sande**

Barnas økodag

Kurs for medlemmer med Dalahagen, Gulen Gartneri, The kombucha, SiwRaw, Sabines surdeig
 Fermenteringskurs, økologisk skoledag og økokveld i Polarhagen
 Hagemessen 2024
 Verdens matberedskapsdag
 Konsert og konferanse om håp
 Informasjonsstand på arrangementer
 Økoseminar på Mære landbruksskole
 Arrangement på tvers av organisasjoner under Økouka Trøndelag
 Samtale om utfordringene med økologisk produksjon og uriktige omsetningstall
 Mening, mat og mot i Hønefoss
 Dagsseminar 2024: Økologisk landbruk og husdyrhold
 Grønn møteplass, foredrag med Maria Berg Hestad
 Arrangement om «Renvare» på Finnøy havstue
 Inspirasjonstur til økologiske gårder under Økouka
 Åpen økologisk gård og ystekurs

Økouka

Økouka er Norges største feiring av økologisk mat, landbruk og praksis, med arrangementer over hele landet. Økouka handler om å synliggjøre hvorfor økologisk mat er viktig, både for folk og fe, for miljøet og for planeten. Økouka skal være en felles feiring av norsk økologisk mat, samtidig som den skal være en kunnskapsformidler og pådriver for økologisk mat som spydspiss. Ved å bygge nettverk på tvers av verdikjeden skaper Økouka unike samarbeid mellom organisasjoner og lokalt næringsliv.

Økouka har et bredt program med kurs og seminarer, nettverksmøter, åpne gårder, debatter og foredrag. Økoukas lokale koordinatorene har vært avgjørende for at flere har fått større kjennskap til økologiske prinsipper som dyrevelferd, jordhelse, dyrking, ernæring, distribusjon og nettverksbygging på tvers av verdikjeden.

Organisasjonene i samarbeidsgruppa holdt fellesarrangementet «Hvordan får vi mer økologisk mat?» med Heidi Bjerkan (Credo), Tommy Østhagen (Kreativ catering), Stina Mehus (bonde og styreleder i Økologisk Norge) og Astrid Bjørnson (Inspirasjonsbonde), Alfred Bjørlo (V), Birgit O. Kjerstad (SV), Henrik Nordtun Gjertsen (SP) og Anne Ekornholmen (Nationen).

Stor frivillig innsats over hele landet

Økouka 2024 ble en suksess med om lag 170 arrangementer i 11 områder: Agder, Bergen, Buskerud, Nord-Østerdalen, Nordland, Oslo-Akershus, Rogaland, Tromsø, Trøndelag, Vestfold og Telemark, og Østfold.

De fleste lokale Økoukene blir holdt av eller i samarbeid med lokallagene til Økologisk Norge. De lokale koordinatorene har meldt om gode besøkstall og stor interesse for Økouka. De opplever at eksterne aktører i økende grad forventer at Økouka finner sted og at de ønsker å ta del i programmet. Økouka begynner altså å

bli godt etablert i flere regioner. Dette hadde ikke vært mulig uten den enorme frivillige innsatsen fra koordinatorene, våre lokallag og samarbeidsgruppene landet rundt som står på for å lage fantastiske Økouker – og ikke minst de eksterne arrangørene og produsentene som bidrar til at Økouka får et fantastisk program som når ut til stadig flere.

Stiftelsen norsk mat sponset annonser for Økouka i sine kanaler, som bidro til at vi nådde enda flere publikkummere enn tidligere.

Samarbeidsgruppa

Økouka er et samarbeid mellom mange aktører: I samarbeidsgruppa sitter Bondens marked, Biodynamisk forening, Framtiden i våre hender, Geitmyra matkultursenter for barn, Natur og Ungdom, Norsk bonde- og småbrukarlag, Norges bondelag, Spire og Økologisk Norge. I tillegg samarbeider vi med Godt Brød som holdt åpningsfrokoster i fem byer.

Anna Matthews er leder, Are Einari Björklund Skau organisasjonsrådgiver og Cathrine Andersen seniorrådgiver i organisasjons- og administrasjonsavdelinga.

Økologisk Norges aktivitetsfond finansierer Økouka sentralt, sammen med Statsforvalteren, Fylkeskommunen og flere andre bidragsytere lokalt.

Kommunikasjon

Temaer

I 2024 har vi skapt oppmerksomhet rundt organisasjonen og hvem vi er. I tillegg har vi formidlet informasjon om genmodifiserte organismer, biologisk mangfold, andelslandbruk og arrangert flere webinarer med dyrkingstips i mars og april. Under jordbruksforhandlingene støttet vi landbrukets krav om rettferdig lønn og i sommerferien oppfordret vi til å bruke Økoguiden for å finne både gårdsbutikker og markeder. Vi har etterspurt bedre økostatistikk, et tallfestet økomål, tilrettelegging for produksjon av økomelk og ønsket styrking av økonomien for økobøndene. Vi har også formidlet flere portretter av inspirasjonsbønder fra Landbrukets Økoløft og feiret både Årets Meitemark og Økouka, søkt etter prosjektskoler for skolehageprosjektet og pilotskoler for sansehageprosjektet.

NRK Ytring

I mai publiserte vi en kronikk på NRK Ytring om biedød og sprøytemidler i bievennlige planter, som gjorde at vi ble invitert til debatt i NRK. Daglig leder skrev i Samtidens spesialnummer om økologi, og i Natur og Ungdoms blad Putsj. På tampen av året har vikarierende daglig leder Kari Marte Sjøvik også vært synlig i Økologisk24 og andre bransjemedier med gode kommentarer og kronikker.

Satsingsområder 2024–2026

Landsmøtet 2024 vedtok nye satsingsområder: økomål, organisasjonsbygging og jordvern. Kommunikasjonsleder utarbeidet deretter et arbeidsdokument med mål og metoder for å levere på de ulike delene av satsingsom-

rådene som kommunikasjonsavdelinga har ansvar for. Et delmål innen jordvern ble å få en kronikk publisert i regionspressen i Rogaland, etter sterkt ønske fra fylkeslaget. I anledning FNs dag for vern av jordsmonn, den 5. desember, trykte Stavanger Aftenblad en kronikk om dette med Kari Marte Sjøvik og Thomas Smedsvig fra Økologisk Rogaland som avsendere.

Kampanjer

Før jul gjennomførte vi en kampanje om dyrevelferd med fokus på svin, i samarbeid med Dyrevernalliansen, som også holdt innlegg for styret. Kampanjen fikk god synlighet og engasjement fra følgere. Vi har også inngått et samarbeid med Godt Brød, hvor alle nye medlemmer får en verdikupong på en valgfri økologisk bolle. Dette har blitt en ny og permanent medlemsfordel. Samarbeidet inkluderer kampanjeplakater i alle Godt Brøds bakeverksteder og omtale i deres nyhetsbrev. I første halvår jobbet vi også med å få flere til å melde seg på nyhetsbrevet vårt og arrangerte noen webinarer for å oppnå dette.

Viktig innhold fra prosjektene

Denne høsten har vi laget lærerportretter for å fremheve ildsjelene som inspirerer og driver skolehagene i Norge. Vi har også presentert inspirasjonsbøndene som gjennom Landbrukets Økoløft motiverer og hjelper andre bønder med å legge om til økologisk drift.

Sosiale medier og nyhetsbrev

Vi vokser stadig på sosiale medier og håper å kunne

Solidaritet for bønder i Norge og resten av verden ser vi gang på gang at dere bryr dere om. Velg økologisk slik at bønder og landarbeidere ikke utsettes for sprøytegifter!

opprettholde aktiviteten på plattformene våre fremover. Vi sender ut felles nyhetsbrev annenhver uke fra Ren Mat og Økologisk Norge. Nyhetsbrevet bidrar til medlemskontakt og til å spre informasjon om våre saker og aktiviteter. I tråd med kommunikasjonsstrategien om å nå bredere ut enn dagens medlemsmasse, har vi vektlagt kommunikasjon gjennom sosiale medier sterkere enn før. Dette har resultert i økt følgertall på alle plattformer.

Facebook-følgere: 29 165

Instagram-følgere: 20 635

Cathrine Røsseland er leder i kommunikasjonsavdelinga og Malin Longva er kommunikasjonsrådgiver.

Ren Mat inn i fremtiden

Ren Mat-året ble sparket i gang med flere kampanjer for å øke oppmerksomheten og sikre inntekter til magasinet. Salg av magasiner fra Ren Mats rikholdige katalog er et viktig tilbud til våre lesere som mange setter stor pris på. En oppdatering i nettbutikken på renmat.no for å forenkle oversikten over tidligere utgaver var derfor en etterlengtet justering for å gjøre det enklere å sikre seg alle utgavene til bokhylla.

Vi var også heldige å få inn trykte illustrasjoner fra vår illustratør David Stenmarck i butikken. Stenmarcks karakteristiske illustrasjoner fra magasinet har gjennom

mange år skildret sentrale problemstillinger i matsystemet, og flere lesere har ønsket å sikre seg en eller flere av illustrasjonene som gave eller til å henge på veggen.

Å så et frø

Årets første utgave, «Dyrk fremtiden», utforsket hvordan vi kan dyrke for fremtiden. Vi møtte lærere med mer jord enn kritt under neglene og fikk tips fra ildsjeler om hvordan vi kan så frø i både jord og hjerter. Med skolehagen som kompass og det biologiske mangfoldet som ledestjerne ønsket vi å så et frø i både liten og stor, slik at terskelen for å dyrke, enten det er på en liten balkong

eller en stor skolehage, kunne bli litt lavere.

Lenge leve blomsterenga

Vi lanserte sommerutgaven «Lenge leve blomsterenga» midt i juni. Her ville vi undersøke hvordan vi best kan ta vare på blomstereng og slåttemark, og legge til rette for trygge og sunne blomster og frø på hagesentre og i blomsterbutikken. Med en hyllest til blomster og bier, og guide til hvordan man anlegger sin egen lille blomstereng, ble magasinet en sesongrelevant og fargerik utgave, som attpåtil kom med en pose *Solhatt* økologiske og bievennlige frø fra Rørosmeieriet som sommergave til leserne.

Over og under jorda

Høstutgaven hadde tema «Plukk og bruk» - om sopp! Skogen bugner av sopp i alle slags farger og fasonger. Det er en fantastisk ressurs som få vet å utnytte ordentlig. I dette nummeret så vi på hvordan vi kan benytte oss av alt det spennende vi kan finne i soppens mangfoldige rike, fra sanking og økologisk dyrking av sopp, til verdien av å ivareta mykorrhizaen gjennom gode jordbrukspraksiser.

Saktelivet

Årets siste Ren Mat oppfordret leserne til å trykke på pauseknappen og sette ned tempoet. I «Saktelivet» så vi på hvorfor nok og riktig hvile er en forutsetning for at vi skal ha det bra, særlig vinterstid. Lever vi egentlig litt naturstridig i dagens samfunn? Permakulturist Jen McConachie delte tips til hvordan vi kan komme oss bedre gjennom vinteren ved å lære av naturen og lytte mer oppmerksomt til egne behov. Vi fikk oppskrifter på saktemat – som nesten lager seg selv – og lærte om vintersåing, som ofte er bedre både for plantene og gartneren.

Digital møteplass

I en digital mediehverdag har det vært sentralt for redaksjonen å sikre flere pilarer for Ren Mat enn bare det trykte magasinet. Ren Mat på papir er fortsatt flaggskipet og et viktig produkt for leserne, men det er i stadig større grad de digitale kanalene som gjør Ren Mat kjent for flere, som sikrer oss flere lesere, samt øker oppmerksomheten rundt temaene vi er opptatt av, noe som igjen bidrar til å styrke både organisasjonen og mediet. Renmat.no har hatt stabil vekst gjennom flere år, og nærmere 40 000 lesere besøker nå nettstedet hver måned. På Instagram, som nå har over 18 000 følgere, deler vi både smakebiter fra magasinet, og holder kontakten med leserne våre. En

fortsatt satsning på og evne til å bygge et digitalt samfunn og møteplass for økologi- og bærekraftsinteresserte vil være sentralt for å befeste Ren Mats rolle som landets viktigste grønne livsstilsmagasin i årene som kommer.

Forskrift på plass

Organisatoriske spørsmål tok opp mye av Redaksjonsrådets og redaktørens ressurser i 2024. Innplassering av redaksjonen og magasinets uavhengige rolle har vært et tema i organisasjonen gjennom det meste av magasinets eksistens, og en så nå behovet for en kunnskapsoppbygging i samarbeid med Fagpressen for en bedre felles forståelse for utgiverrollen og hvordan man sikrer en ryddig organisering og drift av magasinet i tråd med pressens plakater og lover. En egen skoleringsdag med Fagpressen og redaktører fra tre ulike fagmedier ble arrangert i mai, og på tampen av året vedtok landsstyret en egen formålsbestemmelse og forskrift for Ren Mat. Forskriften vil være en nyttig veiviser både for landsstyret, redaksjonen og sekretariatet i presseetiske spørsmål i tiden fremover.

Kjersti Skar Staarvik er ansvarlig redaktør. Anette Schive var journalist og deretter konstituert redaktør under Staarviks delvise foreldrepermisjon. Helena Andresen var journalist/redaksjonsmedarbeider. Anna Matthews har jobbet med korrektur og abonnementshåndtering.

Redaksjonsrådet i Ren Mat består av Bernt Rognlien, Mona Askerød og Sindre Buchanan.

Prosjekter

Biologisk mangfold - fra gård til gaffel

Biomangfold fra gård til gaffel

Prosjektet *Biomangfold fra gård til gaffel* har som mål å inspirere barn og unge til å bevare det spiselige biomangfoldet for fremtiden. Gjennom en rekke aktiviteter, som undervisningsopplegg, gårdsbesøk og en kokebok for biomangfoldet, ønsker prosjektet å engasjere barn og unge i å utforske og ta vare på det store mangfoldet av arter, sorter og raser vi er avhengige av for å få mat – i dag og i fremtiden.

Biologisk mangfold i landbruket er avgjørende for matsikkerhet, bærekraft og klima. Likevel står vi overfor store utfordringer: de siste hundre årene har vi mistet et stort matmangfold. Vårt prosjekt skal vise hvordan vi alle kan bidra til å ta vare på det biologiske mangfoldet – også den delen som er spiselig – og hvordan vi kan gjøre det på en engasjerende og smakfull måte. Biomangfold fra gård til gaffel avslutter sitt andre av tre prosjektår i 2024, og skal fortsette ut 2025.

Spis det, ikke mist det!

De siste hundre årene har vi mistet et stort mangfold av spiselige vekster og husdyr, og nye, mer høytstående matvarer har overtatt for eldre matplanter og husdyr. Det har gitt oss et mindre biologisk og genetisk mangfold, noe som kan få alvorlige konsekvenser for fremtidige generasjoner som skal dyrke og produsere mat i et endret klima. Å ta vare på «det spiselige biomangfoldet» handler om å ta vare på alle arter, sorter og raser som gjennom hundrevis av år har utviklet steds egne egenskaper og som kan bli nyttige i fremtida. Matsikkerhet og det å sikre fremtidige generasjoner nok mat er derfor en viktig del av det spiselige biomangfoldet, men det spiselige biomangfoldet handler også om matkultur, identitet og tradisjon. Det handler om vår historie og utvikling som mennesker, og hvordan forskjellig tilgang på mat har ført til et

mylder av oppskrifter og matlagingsteknikker verden over. Historie, matens opprinnelse, eldre matteknikker og tradisjoner er derfor viktig å formidle fra prosjektet.

Årets aktiviteter

Gjennom året har vi utviklet og testet ut oppskrifter til kokeboka, skrevet tekster og fotografert matretter. Vi har valgt å kalle kokeboka for en konseptkokebok, en tverrfaglig kokebok som kan knyttes til aktuelle lærings-

mål i blant annet mat og helse, naturfag, samfunnsfag og KRLE. Boka bidrar til å konkretisere historien til og hva en råvare er før den havner på tallerkenen, samt hvilken betydning maten vi spiser har for matsystemene våre. Hvordan vi formidler kunnskap er svært viktig siden temaet er komplekst. En av utfordringene er hvordan vi best kan formidle et tema få har kunnskap om fra før, til en ung målgruppe bestående av 10-12-åringer. Den faglige forankringen i kokeboka er blitt til gjennom verksteder og møter med prosjektets faggruppe og en referansegruppe bestående av lærere. Gjennom høsten har vi prøvd ut kokeboka ved 30 barneskoler. Tilbakemeldingene er positive og sier at vi treffer med både innhold, oppskrifter og design.

Skoleportal

Vi jobber også med en ny skoleportal på Økologisk Norges nettsider, hvor alt av skoleressurser skal ligge. Her skal vi opprette en oppskriftsbank, fagartikler, oppgaver og lærerveiledninger for prosjektet, samt synliggjøre andre prosjekter som jobber mot barn og unge, som skolehageprosjektet.

Et av prosjektets tiltak retter seg mot videregående elever på restaurant- og matfag. Vi har laget et undervisningsopplegg for denne målgruppen som vi prøvde ut i 2023. Undervisningsopplegget er en viktig ressurs på den nye skoleportalen, der vi vil ha opplegg rettet både mot barneskole og videregående elever. Gjennom undervisningsopplegget får videregående elever kunnskap

om hva det spiselige biomangfoldet er og hvordan de kan ta det i bruk på kjøkkenet. Det er et praktisk-teoretisk opplegg som er skreddersydd til bruk på restaurant og matfaglig linje, og er lagt opp som undervisningsressurser i klasserommet, på skolekjøkkenet og gjennom gårdsbesøk til en gård med fokus på biomangfold.

Vi ønsker å inspirere en ny generasjon til å oppdage og verdsette det fantastiske mangfoldet av mat naturen gir oss. Prosjektet handler om mer enn bare mat – det handler om å gi barn og unge en dypere forståelse av sammenhengen mellom maten vi spiser, hvordan den produseres, og dens betydning for naturens økosystemer. Slik skal vi vise hvordan valgene vi tar som forbrukere kan fremme biomangfoldet.

Med sanseopplevelser og læring i praksis – fra å bake med gamle kornsorter til å smake på bevaringsverdige råvarer med lang historie – inviterer vi barn og unge til å utforske en verden av smak, kultur og bærekraft. Målet er å dyrke både matglede og bevissthet, slik at dagens elever kan bli morgendagens forkjempere for en matproduksjon som både bevarer og beriker naturens mangfold.

Ida Barratt-Due Solum er prosjektleder. Malin Longva og Mathilde Prestbakmo Ekeland er prosjektmedarbeidere i prosjektet. Sparebankstiftelsen DNB finansierer prosjektet.

Dyrk framtida - flere skolehager i Norge

Ny prosjektperiode 2023 - 2026

Skolehageprosjektet *Dyrk framtida – flere skolehager i Norge* startet opp i 2020 og rundet i 2023 av første prosjektperiode. Med videre finansiering fra Sparebankstiftelsen DNB fra høsten 2023 fortsetter vi prosjektet til og med 2026. Prosjektets overordnede mål er at flere barn og unge i Norge skal få tilgang til skolehage og skolehageundervisning. Prosjektet ønsker å bidra til at skolehagene blir aktualisert i Norge og at alle som ønsker inspirasjon, informasjon og nettverk ved egen skolehageetablering og drift enkelt skal få tilgang til dette.

Prosjektet har fire hovedtiltak:

1. Samarbeide med femten skoler på Østlandet om å etablere skolehage på skolenes eget uteområde, hvor Økologisk Norge bidrar med økonomisk og faglig støtte.
2. Bidra til å videreutvikle solide faglige nettverk om skolehagesaken med relevante fagmiljøer.
3. Spre entusiasme, kunnskap og ressurser om skolehageetablering og drift.
4. Forske på skolehage sammen med Norges miljø- og biovitenskapelige universitet på Ås.

Femten nye skolehager på Østlandet

I 2024 samarbeidet Økologisk Norge med femten skoler om etablering og oppstart av skolehager, hvorav ti barneskoler, en ungdomsskole og fire kombinerte barne- og ungdomsskoler. Totalt har over 5500 elever fått tilgang til skolehage i 2024 gjennom prosjektet. Skolene ligger spredt over hele Østlandet fra Skiptvedt i øst til Vinje i vest, og alle skolene har lagt ned en imponerende innsats i å etablere en fysisk skolehage og integrere relevant skolehageundervisning i hverdagen på egne

skoler. Skolene samarbeider også seg imellom, og det er spennende å utveksle erfaringer, suksesskriterier og utfordringer på tvers av geografi, demografi og klimasoner. Prosjektskolenes geografiske nedslagsfelt er definert av Sparebankstiftelsen DNB som finansierer prosjektet. Totalt har Økologisk Norge vært med på å etablere 55 skolehager på skoler på Østlandet så langt.

Samarbeid og nettverk

En viktig del av prosjektets arbeid er å bidra til å styrke skolehagens posisjon gjennom arrangementer og nettverksamarbeid. Gjennom året har vi samarbeidet med mange forskjellige aktører om å arrangere lokale og regionale nettverksmøter om skolehage. Møtene har blitt holdt i Skien, Asker, Drammen og Notodden. Her har skoleansatte i alle ledd, politikere, bønder, forsknings- og utdanningsinstitusjoner og mange andre interesserte møttes for å utveksle erfaringer, inspirasjon og samarbeidsmuligheter.

I juni arrangerte prosjektet en studietur til Danmark i samarbeid med NMBU og Vitenparken med støtte fra Viken fylkeskommune. Målsetningen med turen var å styrke samarbeidet mellom ulike skolehageaktører på Østlandet, i tillegg til å hente inspirasjon og bli kjent med danske skolehageaktører.

I august deltok prosjektet på Arendalsuka med arrangementet «Hva kan skolehagen bidra med i skolen?» med støtte fra Statsforvalteren i Oslo og Viken. I november holdt vi skolehageseminar i samarbeid med Vitenparken i deres lokaler på Ås. Hovedtema var samarbeid, og 198 personer deltok på arrangementet, 138 fysisk og 60 digitalt.

For å styrke skolehagenettverket både i nedslagsfeltet og nasjonalt etablerte prosjektet i 2024 et skolehagenyhetsbrev, for å spre aktuell informasjon raskt og bredt. Nyhetsbrevet kommer ut 4- 5 ganger per år. Prosjektet administrer også facebook-gruppa «Skolehager i Norge» med ca. 2000 medlemmer.

Entusiasme, kunnskap og ressurser

Prosjektet ønsker å inspirere flere skoler til å starte opp med dyrking og skolehage, gjennom trykte og digitale ressurser og materiell. Nettsiden www.skolehagerinorge.no hadde over 70 000 visninger i 2024.

Våren 2024 trykket vi opp boka *Dyrk! – En dyrkebok for barn og unge* i et mindre testopplag og la ut for alle på nettsiden. Boken er tilpasset 6. trinn, men kan brukes på alle nivåer. Gjennom året har projektskolene testet ut og brukt boken, som vi skal revidere og trykke opp i ny fysisk utgave våren 2025. Gjennom året har vi utviklet en omfattende dyrkebok for lærere, som trykkes opp fysisk vinter/ vår 2025, og som vi også legger ut for fri bruk på nettsiden. I tillegg har vi utviklet faglige temahefter som lanseres til dyrkingssesongen 2025. Prosjektet har også jobbet med fotografi, film, presse og sosiale medier for å spre entusiasme og engasjement om skolehagesaken bredt ut over hele landet.

Forskning på skolehager

Økologisk Norge samarbeider med Norges miljø- og biovitenskapelige universitet om forskning på skolehager med målsetning om å frembringe kunnskap om hvordan skolehagen kan være en arena for læring og mestring. Forskningsprosjektet heter «Skolehager for en bærekraftig fremtid» og varer ut 2026.

Økende interesse for skolehager

Interessen for skolehagesaken er økende over hele landet, helt fra grasrota i skolen til politisk nivå nasjonalt. Det er gledelig at det etableres stadig flere skolehager over hele landet. I september la regjeringen frem stortingsmelding 34 «En mer praktisk skole – bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.-10. trinn» hvor skolehagen er trukket frem som eksempel på en tverrfaglig praktisk læringsarena som tilrettelegger for aktiv, praktisk og variert læring. Flere utdanningsinstitusjoner har etablert nye etter- og videreutdanningskurs for lærere om skolehage. NMBU, NTNU, høgskolen i Volda og Nord universitet er blant disse. Mer fokus på nasjonal matberedskap, renvare, skjermbruk i skolen og psykososial helse for barn og unge er trolig noen av drivere bak den økte interessen.

Annikken Jøssund er prosjektleder, Steffen Kirkebæk, Marthe Norderhaug og Kirsten Marthinsen er prosjektmedarbeidere. Sparebankstiftelsen DNB finansierer prosjektet.

Landbrukets økoløft

Landbrukets økoløft har jobbet for å nå målene i Nasjonal strategi for økologisk jordbruk 2018-2030 om å «øke produksjon, forbruk og omsetning av norske økologiske varer som er etterspurt i markedet» siden 2018. De siste årene har samarbeidspartnerne blitt samstemte om at målene i strategien bør endres til et tallfestet mål for økologisk produksjon, i tråd med anbefalingene fra midtveisevalueringen av Nasjonal strategi for økologisk landbruk fra 2023.

Et skritt nærmere et tallfestet mål for økologisk produksjon

Norges Bondelags vedtak om 10 prosent økologisk produksjon i september var en viktig milepæl. I ressursgruppmøtet i november var Bondelaget og de

andre samarbeidspartnerne i prosjektet klare i sin tale og forventninger til Landbruks- og matminister Geir Pollestad om at et tallfestet mål må på plass i den reviderte økostrategien. Den skulle komme i løpet av 2024, men er nå forventet våren 2025.

Økologisk en nøkkel for selvforsyning og beredskap

Vi har satt økologisk jordbruks bidrag til økt bærekraft, selvforsyning og beredskap på dagsorden gjennom året, som på nevnte ressursgruppemøte. Det har også vært tema på store folkemøter arrangert av Menning, mat og mot, der Økoløft var samarbeidspartner på arrangementer under Arendalsuka og på Hønefoss, Eidsvoll og Credo.

Korn og melk

Siden det er stor underdekning av økologisk korn og behov for mer økologisk melk var det særlig disse produksjonene vi løftet gjennom året. I samarbeid med Rørosmeieriet, Norsk landbruksrådgivning og Tine var Økoløft medarrangør på et vellykket melkemøte på Tynset, der de fleste oppmøtte var konvensjonelle melkebønder som vurderer å legge om til økologisk produksjon.

Økoløft var også med som tilrettelegger for å få sentrale aktører i verdikjeden for økologisk melk i Hemsedal til å samarbeide om å utnytte mer av potensialet for økomelkproduksjon til lokal foredling. Saken fikk godt utfall da mer økomelk vil bli produsert og muliggjøre økt produksjon av økologisk ost lokalt. Tine skal hente melka.

En mindre god nyhet var at Tine vurderer å kutte merprisen til økomelkprodusenter i områder der økomelka ikke blir anvendt. Økoløft har engasjert seg i prosessen for å få Tine til å snu. Vi forventer en beslutning i 2025.

I mars varslet også Felleskjøpet om tiltak som vil gå ut over økokornbondens økonomi fra 2025. Vi diskuterte saken på ressursgruppemøtet i mars, uten at det ble fulgt opp med kompenserende tiltak i jordbruksoppkjøret. Det la en demper på rekrutteringsarbeidet til økologisk kornproduksjon. Vi forventer kompenserende tiltak i kommende jordbruksoppkjøp.

Inspirasjonsbøndene – navet i prosjektet

Inspirasjonsbøndene har fortsatt å være et sentralt verktøy i arbeidet for økt forståelse og bevissthet om økologisk landbruk, inkludert i sitt formidlingsarbeid overfor Landbruks- og matministeren, andre politikere og byråkrater, samt overfor bønder, markedsaktører, forbrukere og naturbruksskoler. Flere har tatt imot besøk på gården, som har blitt en viktig arena for formidling og påvirkning i prosjektet.

Blant de som ble med på gårdsbesøk var Alfred Bjørlo (V) fra næringskomiteen, politikere og byråkrater fra Østfold fylkeskommune (i samarbeid med Matvalget) og en rekke naturbruksskoleelever. Førstnevnte fikk

gode argumenter for et tallfestet mål, og ikke minst offentlig innkjøp som et viktig virkemiddel for å nå målet. Gjestene fra Østfold fikk servert nydelig lunsj og gode argumenter for å satse på bærekraftige måltider i fylket. Til sammen gjennomførte de 32 inspirasjonsbøndene 58 formidlingsoppdrag av smått og stort i løpet av året. Vi holdt den årlige fagsamlinga for inspirasjonsbøndene på Tingvoll hos- og i samarbeid med Norsøk.

Markedsarbeid

Med et etterspørselsdrevet mål for økologisk produksjon er mangelen på tilfredsstillende statistikk for omsetning av økologisk mat et problem. Både Økoløft og Kolonihaugen hadde utspill på dette da statistikken for 2023 ble presentert. Sammen fikk vi et møte med Landbruksdirektoratet for å diskutere muligheter for bedre statistikk i framtida. Vi følger opp dialogen videre i 2025.

En utfordring er at mye av etterspørselen etter økologisk mat aldri havner i statistikken, det er en «skjult etterspørsel». Økoløft engasjerte derfor AgriAnalyse til å forsøke å avdekke noe av denne etterspørselen. Arbeidet ble gjort i samarbeid med Norges Gruppen og utvalgte Kiwi- og Meny-butikker. I rapporten kommer det fram, ikke overraskende, at pris, tilgjengelighet og manglende kampanjer på økologisk mat er barrierer for at flere kjøper økologisk mat.

I september lanserte Norges Gruppen sin nye bærekraftsserie «Vilje», der alle matvarene, i alle fall foreløpig, er økologiske. I opptakten til lanseringen har Norges Gruppen vært interesserte i kunnskapsbygging om økologisk mat, der Økoløft har bidratt inn, blant annet på et webinar første halvdel av året.

Det store grøntløftet

Landbrukets Økoløft sluttet seg i løpet av høsten til Det store norske grøntløftet under mottoet: Norsk økologisk frukt og grønt: en selvfølge på veien mot økt selvforsyning! Det store norske grøntløftet ledes av Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) og er finansiert over jordbruksavtalen.

Nysgjerrig på økologisk landbruk?

Økologisk ble også løftet overfor nysgjerrige forbrukere med økologisk matløype på Trøndersk matfestival, der grupper ble guidet av en inspirasjonsbonde til økobønder på stand på festivalområdet. På Bergen Matfestival og Matarena arrangerte vi økologisk ost- og cidersmaking, med stor oppslutning. Under Økouka i Oslo arrangerte vi et åpent møte om «Hvordan får vi mer økologisk mat?» i samarbeid med en rekke andre aktører.

Tre filmer med tittel «Nysgjerrig på økologisk landbruk?» kom på plass i løpet av våren. Disse ble blant annet brukt av Stiftelsen norsk mat i en forbrukerrettet kampanje på høsten. Filmene ligger tilgjengelig på Youtube.

Kari Marte Sjøvik var prosjektleder, Elin Rømo Grande seniorrådgiver og Ingrid Guren rådgiver i prosjektet. Elin har fungert som prosjektleder under Kari Martes vikariat som daglig leder. Landbruksdirektoratet finansierer prosjektet.

Sansehager for bedre folkehelse

Pilotprosjektet *Sansehager for bedre folkehelse – generasjonsmøter, dyrking og bærekraftig mat på sykehjem* har som mål å legge til rette for generasjonsmøter mellom barn og eldre, med fokus på mat og dyrking. Ved å etablere en liten sansehage på et eldresenter kan man skape en inspirerende møteplass for mennesker i alle aldre. Den lokale barnehagen spiller en sentral rolle i prosjektet. Barns naturlige nysgjerrighet og entusiasme er smittende og fungerer som en sterk drivkraft i generasjonsmøtene. Naturen, med sitt rike biologiske mangfold gjennom hele året, er en arena som ingen aldersgruppe er ekskludert fra.

Gjennom spiselige sansehager ønsker Økologisk Norge å bygge en felles plattform hvor mat og matens opprinnelse skaper meningsfulle bånd på tvers av generasjoner. Prosjektet hadde oppstart i november 2024 skal fortsette ut 2025.

Daniel Nilstun var prosjektleder. Sparebankstiftelsen DNB finansierer prosjektet.

Småskala grønnsaksproduksjon og andelslandbruk

Økologisk Norge deltar aktivt i flere samarbeidsprosjekter med småskala grøntproduksjon og andelslandbruk. I tillegg følger vi opp henvendelser om andelslandbruk, selger Håndboken for andelslandbruk og bruker Facebook-gruppen «Andelslandbruk i Norge» til å dele nyheter og lignende. I 2024 flyttet vi innholdet fra nettsiden www.andelslandbruk.no over til Økologisk Norge sin nettside, og integrerte kartfunksjonene fra andelslandbrukene inn i Økoguiden.

Robust småskala grønt

Prosjektet *Robust småskala grønt* ledes av Bondens marked og gir veiledning og kunnskap for at flere skal etablere markedshager som dyrker småskala grønnsaker i Norge som næring. Økologisk Norge har vært samarbeidspartner siden begynnelsen og bidrar ved behov.

Landbruksdirektoratet finansierer prosjektet over potten: Nasjonale tilretteleggingstiltak i landbruket (NT). Prosjektnettside: Markedshager Norge.

Kompetanse nye bruk og brukere

Prosjektet *Kompetanse NB* er et samarbeid mellom Økologisk Norge, Norsøk (prosjekteier og leder) og Norsk landbruksrådgivning. Prosjektet henvender seg til nye økologiske produsenter eller eksisterende produsenter som ønsker å legge om til økologisk produksjon. I starten av 2024 hadde Økologisk Norge hovedansvar for å arrangere en fysisk samling på Opaker gård for rundt 20 nye eller kommende øko-produsenter over to dager. Det ble et spennende program med både faglig påfyll, men ikke minst mye erfaringsdeling og bekjentskap på tvers av geografi og produksjoner. Basert på tilbakemeldinger fra deltakerne på samlingen ble del to av webinar-serien i prosjektet planlagt, og disse fire ble holdt våren 2024 med rundt 60 deltakere som så dem

direkte eller i opptak.

Landbruksdirektoratet finansierer prosjektet over potten: Nasjonale tilretteleggingsmidler i landbruket (NT). Prosjektnettside: Nettverksbygging og kunnskapsutveksling ved omlegging til økologisk produksjon - Prosjekter - Norsøk (norsok.no)

Styrk småskala grønt

Prosjektet *Styrk småskala grønt*, med Telemarksforskning som prosjekteier, har vokst ut av arbeidet i Robust småskala grønt. Hovedtiltakene i prosjektet er forskning- og kartlegging. Forskere fra Telemarksforskning, Universitetet i Sørøst-Norge og NIBIO jobber sammen med statsforvaltere i utvalgte regioner, Økologisk Norge, faglagene og Bondens marked med å få mer informasjon om hvordan småskala grønnsaksprodusenter kan lykkes med salg av produktene sine. Valg av salgskanaler og produsentsamarbeid er spesielt aktuelle temaer. I 2024 gjennomførte prosjektet regionale verksteder, og vi i Økologisk Norge bidro med å holde verksted for vår region på våren.

Økologisk Norge hadde hovedansvar for det praktiske og gjennomføringen av Dialogkonferanse i prosjektet på høsten. Konferansen med rundt 80 deltakere ble svært vellykket med mange viktige temaer og erfaringsdelinger for hvordan vi kan styrke småskala grønnsaksproduksjon. Både når det gjelder produksjonsstøtte, utviklingsarbeid og logistikk og praktiske løsninger rundt salgskanaler.

Landbruksdirektoratet finansierer prosjektet over potten: Utviklingstiltak innen økologisk landbruk. Prosjektnettside: STYRKer småskala økologisk grønt | Telemarksforskning.

Agrisocial

Ruralis – Institutt for rural og regionalforskning leder prosjektet *Agrisocial*. Prosjektet skal undersøke hvordan vi sikrer et sosialt bærekraftig grønt skifte for norsk jordbruk og norske distrikter gjennom forskjellige forskningsmetoder. Økologisk Norge bidrar til prosjektets «Living Lab» med innspill og kunnskap i en årlig, to-dagers samling.

Norges Forskningsråd finansierer Agrisocial. Prosjekt-side: Agrisocial: mot eit sosialt berekraftig grønt skifte for norsk jordbruk og norske distrikt - Ruralis.

Alexandra Devik er leder for prosjektavdelinga og har representert Økologisk Norge i disse samarbeidene.

Landsstyrets årsberetning

Virksomhetens art

Økologisk Norge er en ideell og frittstående organisasjon for alle som vil styrke økologisk produksjon, forbruk og samfunnsutvikling i Norge. Som en partipolitisk uavhengig, landsdekkende medlemsorganisasjon for produsenter og forbrukere har Økologisk Norge aktive fylkes- og lokallag og et hovedkontor i Oslo. Økologisk Norge er den eneste organisasjonen i landet som arbeider utelukkende for å fremme økologisk produksjon og forbruk gjennom politisk påvirkning, informasjon, organisering og praktisk arbeid for å styrke økologisk produksjon fra jord til bord og spre økologisk matglede. Vi gir også ut det økologiske livsstilsmagasinet Ren Mat.

Organisasjonen hadde 4330 medlemmer og Ren Mat 2000 abonnenter ved utgangen av 2024.

Landsstyrets arbeid

Landsstyret har hatt 10 styremøter og behandlet 42 saker i løpet av 2024.

Fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2024 er satt opp under denne forutsetningen.

Arbeidsmiljø og ansatte

Økologisk Norge har internkontroll for helse, miljø og sikkerhet. Økologisk Norge hadde 20 ansatte i hel- og deltidsstillinger ved utgangen av 2024, som til sammen utførte 16,1 årsverk. Sykefraværet var på totalt 12,69 prosent, inkludert langtidssykemeldinger.

Likestilling

Økologisk Norge etterstreber kjønnsmessig balanse. I sekretariatet var det fire menn og seksten kvinner ved utgangen av 2024. Landsstyret hadde tre menn og tre kvinner.

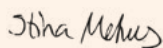
Miljørapportering

Økologisk Norge sa opp Miljøfyrtårnsertifiseringen i 2023 grunnet merarbeid og merkostnader, men følger fortsatt retningslinjene som kommer av denne sertifiseringen. Den største miljøpåvirkningen skjer gjennom reisevirksomhet. Organisasjonen etterstreber mest mulig miljøvennlige reisemåter og miljøvennlige handlingsalternativer, blant annet ved innkjøp av økologiske varer der dette er mulig.

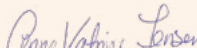
Økonomisk situasjon

Det er styrets oppfatning at det fremlagte årsregnskapet gir tilfredsstillende informasjon for å bedømme organisasjonens stilling og resultat. Det er heller ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets slutt som påvirker dette. I 2024 gikk organisasjonen med et overskudd på kr. 18 174,-. Formålskapitalen er på kr. 1 706 884,- ved utgangen av 2024. Økologisk Norge har ingen pantegjeld.

Oslo, 19. mars 2025

Stina Mehus
Styreleder

Anne Katrine Jensen
Nestleder

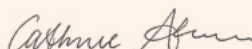
Sindre Buchanan
Styremedlem

Arve Lian
Styremedlem

Eric Brinkhof
Styremedlem

Cathrine Andersen
Ansattes representant

Regnskap

AKTIVITETSREGNSKAP

Økologisk Norge

ORGANISASJONENS INNTEKTER OG KOSTNADER	NOTE	2024	2023
ANSKAFFEDE MIDLER			
Medlemsinntekter	1	2 168 014	2 137 932
<u>Tilskudd</u>			
Offentlige tilskudd	2	7 550 385	8 232 692
Andre tilskudd	3	12 824 460	6 734 847
Sum tilskudd		20 374 846	14 967 540
Innsamlede midler, gaver m.v.		338 483	17 965
<u>Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter</u>			
- som oppfyller organisasjonens formål	4	1 381 313	1 587 324
Sum opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter		1 381 313	1 587 324
Finans og investeringsinntekter		164 160	8 014
Sum anskaffede midler		24 426 815	18 718 774
FORBRUKTE MIDLER			
<u>Kostnader til anskaffelse av midler</u>			
Kostnader til innsamling av midler		203 847	-
Andre kostnader til anskaffelse av midler		-	1 020 525
Sum kostnader til anskaffelse av midler	5	203 847	1 020 525
<u>Kostnader til organisasjonens formål</u>			
Gaver, tilskudd, bevilgninger til oppfyllelse av formål	5	4 122 244	1 959 000
Kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet	5	16 419 834	14 381 654
Sum kostnader til organisasjonens formål		20 542 078	16 340 654
Administrasjonskostnader		3 657 271	2 394 434
Finanskostnad		5 445	12 063
Sum forbrukte midler		24 408 641	19 767 678
AKTIVITETSRESULTAT		18 174	(1 048 904)
TILLEGG/REDUKSJON FORMÅLSKAPITAL			
Endring grunnkapital			
Endring formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	6	-	-
Endring annen formålskapital	6	18 174	(1 048 904)
SUM TILLEGG/REDUKSJON FORMÅLSKAPITAL		18 174	(1 048 904)
Nøkkeltall	7		
Innsamlingsprosent		40	100
Formålsprosent = Kostnader til formålet / Sum forbrukte midler		84	83
Administrasjonsprosent = Adm.kostnader / Sum forbrukte midler		15	12

Landsstyret 2024

Stina Mehus
(Oslo/Akershus)
Styreleder

Anne Katrine Jensen
(Møre og Romsdal)
Nestleder

Arve Lian
(Sør-Trøndelag)
Styremedlem

Eric Brinkhof
(Innlandet, Biodynamisk
forening)
Styremedlem

Sindre Buchanan
(Oslo)
Styremedlem

Cathrine Andersen
Ansattes representant

Marita Olsen
(Nord-Norge)
Første vara

Jostein Hertwig
(Stockholm)
andre vara

Juliane Josephsen
(Agder)
Tredje vara

Annikken Jøssund
Vara for ansattes representant

Ansatte i 2024

Markus Hustad
Daglig leder

Kjersti Skar Staarvik
Ansvarlig redaktør, Ren Mat

Anette Schive
Redaksjonsmedarbeider, konstituert
redaktør, Ren Mat

Anna Matthews
Leder, organisasjons- og
administrasjonsavdelinga

Are Einari Björklund Skau
Organisasjonsrådgiver

Cathrine Andersen
Seniorrådgiver, administrasjon

Cathrine Røsseland
Leder, kommunikasjonsavdelinga

Malin Longva
Kommunikasjonsrådgiver

Marit Grinaker Wright
Kommunikasjons- og fagrådgiver

Alexandra Devik
Leder, prosjektavdelinga

Annikken Jøssund
Leder, skolehageprosjektet

Kirsten Martinsen
Rådgiver, skolehageprosjektet

Marthe Norderhaug
Konsulent, skolehageprosjektet

Steffen Kirkebæk
Rådgiver, skolehageprosjektet

Kari Marte Sjøvik
Leder, Landbrukets økoløft, vikar for
daglig leder

Elin Rømo Grande
Seniorrådgiver, Landbrukets økoløft

Ida Barratt-Due Solum
Leder, biomangfoldsprosjektet

Mathilde Prestbakmo Ekeland
Rådgiver, biomangfoldsprosjektet

Ingri Guren
Rådgiver, Landbrukets økoløft

Daniel Nilstun
Leder, sansehageprosjektet

Helena Andresen
Redaksjonsmedarbeider, Ren Mat

Årets meitemark

Hederspris 2024

Nina Berge

Er det en som virkelig har gitt et helt livsverk til meitemarkens ve og vel må det være Nina Berge.

Nina er et pedagogisk naturtalent som fanger og fenger. Med sine dype røtter i det alternative har hun samtidig hatt solid samarbeid med store institusjoner. Dette har gjort Nina til en unik formidler som hele livet har lært bort praktisk økologi til både barn, ungdom og voksne: Frøkurs, kompostkurs og dyrkekurs – i jord, i pallekarm og på balkong – for hagelag, studentlag og borettslag.

«Økologi er strøm av liv», sier Nina, og står stødig og bredbeint i økobevegelsens kjerneverdier. Strømmen av initiativer Nina har gitt liv til er mangfoldig som biologien selv:

Fra Smutthullet hjemmebakkeri til Heliosbutikk på Grünerløkka, aktivisme i Hjelms gate til Biodynamisk gård på Sørumsund. Grønn Hverdag, Debio, Jordfabrikken, Majober, Sinober, naturbarnehage, lokal Agenda 21 og Linderud nærmiljøhage har alle blomstret takket være Ninas gnistrende engasjement. Hun har bidratt til etableringen av Oslo og omegn økologiske hagebrukslag og skolehager i Nittedal, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog og Oslo, Miniskolehagen og veiledningstelefon for økologisk hagebruk.

Nina har satt kompost på dagsorden i skolen, på renholdsverk og avfallsselskap fra Agder til Lofoten, holdt Søppelsafari og Tryllefabrikk. Med holdninga «If you can't beat it, eat it» har hun også lært oss hvordan ugras kan spises heller enn å bekjempes.

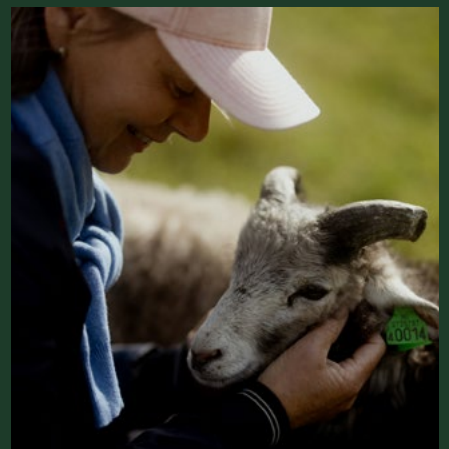
Nina har mye til felles med meitemarken: Ustoppelig, utholdende, ikke alltid så synlig, men i sporene hennes gror det godt!

Nina Berge er en verdig mottaker av Økologisk Norges hederspris, *Årets meitemark*, og kan med rette kalle seg Hedersmeitemark.

Landsstyret i Økologisk Norge gratulerer med utmerkelsen!

Stina Mehus, styreleder

Anne Katrine Jensen, nestleder

Økologisk Norge

Grønlandsleiret 31, 0190 Oslo
24 12 41 00
post@okologisknorge.no

www.okologisknorge.no
facebook.com/okologisk
Instagram: @okologisknorge